C/2026/3236

2.7.2026

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2007/2/EF for så vidt angår forenkling af visse krav til etablering af en infrastruktur for geografisk information i Unionen

(COM(2025) 985 final — 2025/0393 (COD))

(C/2026/3236)

Ordfører: **Anna SCHOEMAKERS**

Lovgivningsprocedure	EU Law Tracker
Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 17.12.2025 Rådet, 20.3.2026
Retsgrundlag	Artikel 192, stk. 1, og artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kommissionens dokumenter	COM(2025) 985 final
Relevante verdensmål for bæredygtig udvikling	Verdensmål 9 — Industri, innovation og infrastruktur Verdensmål 11 — Bæredygtige byer og lokalsamfund Verdensmål 12 — Ansvarligt forbrug og produktion Verdensmål 16 — Fred, retfærdighed og stærke institutioner
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedtaget i sektionen	26.2.2026
Vedtaget på plenarforsamlingen	18.3.2026
Plenarforsamling nr.	604
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	203/1/2

1. ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG (EØSU):

1.1. bakker op om målene for EU's konkurrenceevne, lovgivningsmæssig forenkling og en lavere administrativ byrde og mener, at tilgængelige, interoperable geospatiale data af høj kvalitet er en afgørende faktor for innovation, økonomisk robusthed samt klimarobusthed, evidensbaseret politikudformning og et velfungerende indre marked ([1]);

([1]) Jf. s. 1 i begrundelsen.

1.2. glæder sig over revisionen af direktiv 2007/2/EF (Inspire) ([2]), der er i overensstemmelse med Kommissionens evaluering og resultaterne af Refit, og over de foreslåede ændringer, der har til formål at forenkle forpligtelser, afskaffe forældede bestemmelser, mindske overlapninger og modernisere forvaltningen, samtidig med at det grundlæggende mål om en sammenhængende og harmoniseret europæisk infrastruktur for geografisk information bevares under navnet GreenData4All ([3]);

1.3. støtter i høj grad op om at tilpasse den reviderede Inspire-ramme til tværgående EU-datalovgivning, navnlig direktiv (EU) 2019/1024 ([4]) om åbne data og videre anvendelse af information fra den offentlige sektor, og glæder sig over, at overlappende og overflødige bestemmelser afskaffes for at sikre retlig sammenhæng, interoperabilitet og lovgivningsmæssig klarhed inden for EU-retten på det digitale område. EØSU mener, at denne tilgang stemmer godt overens med udviklingen mod et fælles europæisk dataøkosystem i stedet for parallelle eller fragmenterede sektorspecifikke ordninger ([5]);

1.4. gentager, at de data, der behandles i forbindelse med GreenData4All-initiativet, ikke udelukkende tjener miljøpolitikken. geografiske miljødata er i sagens natur grænseoverskridende og tværsektorielle, og de udgør et strategisk offentligt aktiv for en lang række politikområder på medlemsstats- og EU-plan, herunder klimatilpasning, landbrug (f.eks. den fælles landbrugspolitik), luftkvalitet, rumprogrammer, katastrofereduktion, folkesundhed, fysisk planlægning og civilbeskyttelse. Disse data kan understøtte offentlige forvaltninger, civilsamfundsorganisationer, virksomheder, forskere og borgere samt EØSU's udtalelser og aktiviteter, bl.a. dets arbejde vedrørende EU's One Health-model ([6]). EØSU glæder sig derfor over EU's konsekvente tilgang til at fremme en fuldt standardiseret datalivscyklus i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet ([7]);

1.5. noterer sig, at Kommissionen på meningsfuld og inkluderende vis har inddraget og hørt interessenter, hvilket har ført til positive og anvendelige resultater, og anerkender den brede opbakning fra offentlige myndigheder, brugere af videnskabelige data, civilsamfundsorganisationer, privatpersoner og andre interessenter til at ændre og forenkle direktiv 2007/2/EF, hvilket styrker legitimiteten og den praktiske relevans af de foreslåede ændringer;

1.6. ville foretrække, at arbejdsmarkedets partner og civilsamfundsorganisationer nævnes udtrykkeligt i artikel 18 i direktiv 2007/2/EF. Selv om det kan være underforstået, at civilsamfundet er inkluderet, kan manglen på en konkret henvisning føre til divergerende fortolkninger og skønsmæssig anvendelse på medlemsstatsplan, hvilket potentielt kan undergrave konsekvent og inkluderende gennemførelse. Derudover foretrækker EØSU at være partner i en gennemførelsesproces, der gennemføres via et flerårigt arbejdsprogram;

1.7. understreger, at forenklingen og moderniseringen af Inspirerammen i overensstemmelse med de seneste EU-regler om åbne data forventes at generere årlige omkostningsbesparelser på ca. 12 mio. EUR, hvilket gør dette til en attraktiv del af miljøomnibuspakken. Ved at optimere kravene og sikre overensstemmelse med den nuværende ramme for åbne data har den reviderede tilgang til formål at reducere overholdelsesomkostningerne for offentlige myndigheder og samtidig fremme en bredere og mere effektiv adgang til geografiske datasæt af høj værdi for både offentlige og private brugere. Dette forventes at forbedre videreanvendelsen af data, understøtte innovation og bidrage til at implementere politiske tiltag i forskellige sektorer. EØSU bakker op om disse besparelser i forhold til tidsforbrug og budget ([8]);

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire) (EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj).

([3]) Jf. s. 8/9 i begrundelsen.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (omarbejdning) (EUT L 172 af 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

([5]) Jf. s. 4/5 i begrundelsen.

([6]) EUT C, C/2026/16, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/16/ojEUT C, C/2026/16, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/16/oj.

([7]) Jf. s. 3/6 i begrundelsen.

([8]) Jf. s. 9/10 i begrundelsen.

1.8. noterer sig, at forslaget ikke omfatter ændringer af EU's budgetramme og præsenteres som budgetneutralt. EØSU anbefaler imidlertid at sikre, at medlemsstaterne har adgang til relevante hardware- og softwareværktøjer, så de kan anvende de samme tekniske standarder og procedurer og dermed sikre datainteroperabilitet. Der bør gøres en kontinuerlig indsats for at udvikle kapacitet, der er tilpasset behovene. Med henblik herpå bør medlemsstaterne stilles særlige midler til rådighed, navnlig til validering af data baseret på offentliggjorte standarder ([9]);

1.9. fremhæver, at lighed mellem generationerne kræver en fremadskuende politikudformning, der udtrykkeligt tager højde for, hvordan de beslutninger, vi træffer i dag, har langsigtede konsekvenser for kommende generationer. Dette er især relevant i forbindelse med indsamling, behandling og offentliggørelse af geodata, fordi disse data i stigende grad anvendes som grundlag for politiske beslutninger med varige miljømæssige og sociale virkninger. Overgangen fra Inspiredirektivet til en fremtidssikret GreenData4All-ramme er derfor en vigtig mulighed for fortsat at vurdere og mindske de mulige negative konsekvenser af vores datadrevne fremtid. Lighed mellem generationerne synes måske som et meget overordnet begreb, men det finder direkte anvendelse på denne lovgivningsproces;

1.10. påpeger, at lighed mellem generationerne indebærer at undgå negative miljøpåvirkninger som følge af lagring af data om vand-, energi- og arealanvendelse. Det omfatter desuden, at der tages højde for samfundskonsekvenser, herunder risikoen for udelukkelse i form af såkaldte »hvide zoner« — eller ganske enkelt ulige adgangsforhold. Vi må heller ikke se bort fra, at kunstig intelligens kan have en række negative konsekvenser, som vi endnu ikke kender til, men som skal håndteres, f.eks. ved hjælp af ekspertbrugermiljøet. En retfærdig samlet tilgang sikrer, at infrastrukturen for geografiske data som et centralt element i en retfærdig og bæredygtig dataforvaltningsramme, der tjener både nuværende og fremtidige generationer, forbliver tilgængelig og til gavn for alle, uanset personlige karakteristika, baggrund, rolle eller status i samfundet;

1.11. anbefaler på det kraftigste, at man samtidig med gennemførelsen af den reviderede Inspireramme gør en større indsats for at sikre, at europæiske geografiske data indsamles, lagres, behandles og beskyttes inden for EU under europæisk retlig jurisdiktion i fuld overensstemmelse med EU-retten, databeskyttelsesstandarderne og EU's mål om strategisk uafhængighed og digital robusthed.

2. FORKLARENDE BEMÆRKNINGER

Argumenter til støtte for anbefaling 1.1, 1.2 og 1.3

2.1. Udvekslingen og den fælles brug af geografiske data er et af de mest vedvarende eksempler på EU-samarbejdets succes. Mange interessenter — navnlig offentlige myndigheder og civilsamfundsorganisationer på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan — kan takket være fælles rammer for indsamling, forvaltning og udveksling af geografiske oplysninger udføre deres opgaver mere effektivt både i medlemsstaterne og på tværs af grænserne. Åbne og tilgængelige geografiske data er vigtige værktøjer til overvågning, planlægning, evaluering og løbende forbedring af beslutningstagningen inden for fysisk planlægning. De understøtter evidensbaserede politiske tiltag og gør forvaltningen mere effektiv, gennemsigtig og ansvarlig. Medlemsstaterne ikke på egen hånd gøre nok for at sikre udviklingen, forvaltningen, håndteringen og interoperabiliteten af åbne geografiske data til brug af flere interessenter og til flere formål i hele EU.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.4

2.2. Geografiske data er i stigende grad værdifulde for klimaindsatsen, modvirkningen af og tilpasningen til klimaforandringer, risikoforebyggelse og systemer for tidlig varsling samt beredskab i tilfælde af oversvømmelse, luftforurening, tørke og naturbrande. Åbne geografiske data bliver ved med at være særligt vigtige i forhold til at styrke det indre marked og gennemføre den europæiske grønne pagt. Processen med at udarbejde et forslag til ændring af

([9]) Jf. s. 10 i begrundelsen.

direktiv 2007/2/EF blev påbegyndt for nogen tid siden og blev først senere en del af omnibuspakken. Det har ingen (miljømæssige) konsekvenser for Kommissionens forslag om ændring af dette direktiv, og forslaget er i fuld overensstemmelse med den digitale omnibuspakke. Selv om der ikke er noget enkeltmål for bæredygtig udvikling, som udtrykkeligt vedrører åben dataudveksling, er det almindeligt anerkendt, at åbne og interoperable data er uundværlige katalysatorer for at nå verdensmålene for bæredygtig udvikling som helhed. Det er muligt at opnå fremskridt inden for flere mål, hvis pålidelige geografiske data inddrages i politikudformningen og anvendes til at vurdere resultater. Det vil desuden muliggøre en koordineret indsats i stor skala.

Argumenter til støtte for anbefalinger 1.5 og 1.6

2.3. Samtidig skal anvendelse af fælles data fortsat være konsekvent orienteret mod offentlighedens interesse. Medlemsstaternes regeringer er ansvarlige herfor, og civilsamfundet skal fortsat fungere som medudvikler og vagthund for at sikre korrekt dataanvendelse. EØSU bakker op om EU's tilgang til åbne data, som bygger på princippet om, at data bør tjene det fælles bedste og støtte mål for bæredygtighed. Det er dog vigtigt ikke at være naiv eller se bort fra risikoen for, at data indsamles til kommercielle formål, der bidrager til miljøforringelse, overudnyttelse af naturressourcer, ulovlig bortskaffelse af affald eller skovrydning, eller som prioriteres af uigennemsigtige (internationale) sikkerhedshensyn eller -regler. Som nævnt støtter EØSU fuldt ud forslaget om at ændre Inspiredirektivet i overensstemmelse med GreenData4All-initiativet, navnlig for at sikre kontinuitet.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.7 og 1.8

2.4. EØSU glæder sig over, at de tekniske og økonomiske byrder forventes at falde, men bemærker, at indførelsen af særlige finansieringsmekanismer ikke falder ind under anvendelsesområdet for ændringen af direktiv 2007/2/EF. Ikke desto mindre går EØSU ind for at stille særlige midler til rådighed for medlemsstaterne for at sikre den mest effektive og tilgængelige anvendelse af data i denne stadig mere databaserede tidsalder. Dette er især relevant i betragtning af den hastige teknologiske udvikling, bl.a. det høje tempo inden for udviklingen af kunstig intelligens, hvilket vil øge både efterspørgslen efter og værdien af interoperable data af høj kvalitet yderligere.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.9, 1.10 og 1.11

2.5. Selv om forslaget henviser til EU's dataforordning (forordning (EU) 2023/2854) ([10]) og den generelle forordning om databeskyttelse (forordning (EU) 2016/679) ([11]), tager det ikke udtrykkeligt højde for de strategiske udfordringer og betænkeligheder med hensyn til lighed mellem generationerne, som unge har givet udtryk for vedrørende styring og anvendelse af data. Når der arbejdes videre med initiativet, bør der lægges særlig vægt på datalagring, herunder energi- og vandaftryk, og på problemstillinger vedrørende datasuverænitet og -beskyttelse på europæisk jord. Selv om disse aspekter muligvis ikke falder direkte inden under anvendelsesområdet for direktiv 2007/2/EF, mener EØSU, at de sammen med ungdomsperspektivet er nært forbundne med det overordnede mål om at sikre langsigtet forvaltning af europæiske geografiske data, der er inkluderende — det opnås bl.a. ved at fjerne »hvide zoner« i EU — bæredygtig og tilgængelig for alle. For at bevare tilliden til den europæiske infrastruktur for geografiske data, navnlig i den nuværende geopolitiske, teknologiske og sikkerhedsmæssige sammenhæng, er det vigtigt tage fat på disse forhold.

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (dataforordningen) (EUT L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

([11]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3. **ANBEFALEDE ÆNDRINGER TIL KOMMISSIONENS LOVGIVNINGSFORSLAG**

Anbefalet ændring 1

Betragtning 14 tilføjes til COM(2025) 985 final om ændring af direktiv 2007/2/EF

hænger sammen med anbefaling 1.11

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	(14) i betragtning af den strategiske betydning af geografiske data som omfattet af direktiv 2007/2/EF bør det sikres, at sådanne geografiske data indsamles, lagres, behandles og beskyttes på europæisk jord og under europæisk retlig kompetence. Det vil styrke retssikkerheden, øge tilliden til den offentlige sektors datadeling og afstemme GreenData4All-rammen med Unionens mål om digital suverænitet, cybersikkerhed og strategisk autonomi.

Begrundelse

Den hastigt skiftende geopolitiske situation gør det nødvendigt at være særligt opmærksom på, hvor og hvordan europæiske data forvaltes, og hvilke retlige rammer der finder anvendelse. EØSU understreger, at databeskyttelse, metoder til og forvaltningsstandarder for datadeling reguleres meget forskelligt i forskellige lande, og at EU's retlige ramme sikrer et særligt højt beskyttelsesniveau for personoplysninger*, data fra den offentlige sektor og strategiske data.

I den forbindelse mener EØSU, at det er afgørende, at lovgivningen om europæiske geografiske data og forvaltningen heraf sikrer, at europæisk lovgivning og europæiske standarder anvendes konsekvent, således at målene om offentlig interesse, retssikkerhed og strategisk autonomi opretholdes. * Inspire og GreenData4All omfatter ikke personoplysninger.

Anbefalet ændring 2

Ny betragtning 15 tilføjes til COM(2025) 985 final om ændring af direktiv 2007/2/EF

hænger sammen med anbefaling 1.6

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	(15) I artikel 18 i direktiv 2007/2/EF foretages følgende ændringer: ***Medlemsstaterne sikrer, at der på alle forvaltningsniveauer udpeges passende strukturer og mekanismer til samordning af bidragene fra civilsamfundsorganisationer og alle, der har en interesse i deres infrastrukturer for geografisk information.***

Begrundelse

Formålet er at tilføje en tydelig henvisning til civilsamfundsorganisationer i artikel 18, da anvendelsen af delte data fortsat skal være strengt underlagt offentlighedens interesse. Medlemsstaterne regeringer har ansvaret på dette område, og civilsamfundet skal fortsat spille en rolle som medudvikler og vagthund for at sikre, at data anvendes korrekt. EØSU bakker op om EU's tilgang til åbne data, som bygger på princippet om, at data bør tjene det fælles bedste og støtte mål for

bæredygtighed. Det er dog vigtigt ikke at være naiv eller se bort fra risikoen for, at data indsamles til kommercielle formål, der bidrager til miljøforringelse, overudnyttelse af naturressourcer, ulovlig bortskaffelse af affald eller skovrydning, eller som prioriteres til uigennemsigtige (internationale) sikkerhedshensyn eller -regler. Som nævnt støtter EØSU fuldt ud forslaget om at ændre Inspiredirektivet i overensstemmelse med GreenData4All-initiativet, navnlig for at sikre kontinuitet.

Anbefalet ændring 3

Ny betragtning 21 tilføjes til COM(2025) 985 final om ændring af direktiv 2007/2/EF

Hænger sammen med anbefaling 1.9 og 1.10

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	Lighed mellem generationerne kræver en fremadskuende politikudformning, der udtrykkeligt tager højde for, at de beslutninger, vi træffer i dag, har langsigtede konsekvenser for kommende generationer. Det omfatter miljømæssige og sociale konsekvenser samt de (endnu ukendte) konsekvenser af den rolle, som kunstig intelligens spiller i processen med at producere geografiske data. Dette er især relevant i forbindelse med indsamling, behandling og offentliggørelse af geografiske data, fordi disse data i stigende grad anvendes som grundlag for politiske beslutninger med varige miljømæssige og sociale virkninger. Overgangen fra Inspiredirektivet til en fremtidssikret GreenData4All-ramme er derfor en vigtig mulighed for fortsat at vurdere og mindske de mulige negative konsekvenser af vores datadrevne fremtid.

Begrundelse

Lighed mellem generationerne kan synes som et bredt begreb, men det finder direkte anvendelse på denne lovgivningsproces. Det indebærer, at vi skal undgå negative miljøkonsekvenser ved datalagring for vand-, energi- og arealanvendelse. Der skal tages højde for sociale konsekvenser, herunder risikoen for udelukkelse i form af såkaldte »hvide zoner« — eller simpelthen ulige adgang. Vi må heller ikke se bort fra, at kunstig intelligens kan have en række negative konsekvenser, som vi endnu ikke kender til, men som skal håndteres, f.eks. ved hjælp af ekspertbrugermiljøet. Den overordnede retfærdige tilgang vil derefter sikre, at infrastrukturen for geografiske data forbliver tilgængelig og til gavn for alle, uanset personlige egenskaber, baggrund, rolle eller status i samfundet, som et centralt element i en retfærdig og bæredygtig dataforvaltningsramme, der tjener både nuværende og fremtidige generationer.

Anbefalet ændring 4

Artikel 1, stk. 11, tilføjes til COM(2025) 985 final om ændring af direktiv 2007/2/EF

hænger sammen med anbefaling 1.6

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	11) Artikel 18 ændres således: ***Medlemsstaterne sikrer, at der på alle forvaltningsniveauer udpeges passende strukturer og mekanismer til samordning af bidragene fra civilsamfundsorganisationer og alle, der har en interesse i deres infrastrukturer for geografisk information.***

Begrundelse

Formålet er at tilføje en tydelig henvisning til civilsamfundsorganisationer i artikel 18, da anvendelsen af delte data fortsat skal være strengt underlagt offentlighedens interesse. Medlemsstaterne regeringer har ansvaret på dette område, og civilsamfundet skal fortsat spille en rolle som medudvikler og som vagthund for at sikre korrekt dataanvendelse. EØSU bakker op om EU's tilgang til åbne data, som bygger på princippet om, at data bør tjene det fælles bedste og støtte mål for bæredygtighed. Det er dog vigtigt ikke at være naiv eller se bort fra risikoen for, at data indsamles til kommercielle formål, der bidrager til miljøforringelse, overudnyttelse af naturressourcer, ulovlig bortskaffelse af affald eller skovrydning, eller som prioriteres til uigennemsigtige (internationale) sikkerhedshensyn eller -regler. Som nævnt støtter EØSU fuldt ud forslaget om at ændre Inspiredirektivet i overensstemmelse med GreenData4All-initiativet, navnlig for at sikre kontinuitet.

Bruxelles, den 18. marts 2026.

Séamus BOLAND
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg